

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

PERIÓDIC SATÍRIC, HUMORÍSTIC, IL·LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

Y 10 CENTAUS PAPER EN L' ISLA DE CUBA.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20.—BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rs. —Cuba y Puerto-Rico, 10.—Estranger 15.

L' INDIFERENTISME.

DISSERTACIÓ TEOLÒGICA.

I.

May m' ha agradat ficar-me allà hont no m' han demanat, ni donar consells a qui sab més que jo; pero, francament, y dit siga entre nosaltres, si jo fós de Nostre Senyor los hi asseguro que tothom fora creyent y ben creyent y més que creyent.

Parlém a pams: gno es fins a cert punt cremador veure que tothom se riga dels miracles pel sol fet de que avuy dia no s' en véu un ni per un ull de la cara; que ningú cregui en ànimes pel sol fet de que las ànimes no surten avuy dia; que 'ls sants vajan de capa cayguda perque ningú pot dir: Tal Sant? bon subjecte, era molt amich meu; jo n' responch com de mi mateix?

Si jo fós de Nostre Senyor, torno a dir,.... en fi, héus aquí alguna petita mostra de lo que faria per apuntalar aquesta fé tan esberlada.

II.

Comensém per l' ànima qu' es lo que més de prop nos toca.

Voldríem res més eficaç y convincent per un materialista, que donar al ànima la forma d' un colomet blanc com diuen que antigament tenia?

Llavors al véurela partir per la boca del agonitzant, lo metje més empedrehit hauria de confessar que 'l malalt s' ha mort perque l' ànima l' ha abandonat. Pero are, entre que l' ànima s' en vá sense deixar-se veure de ningú, y que abandona 'l cos just al moment en que l' organisme cansat de funcionar diu *faba*, está clar, la gent sense fé lluny de preocuparse de l' ànima atribueix la mort a una causa purament física.

Lo cor que s' ha paralisat, un vas que s' ha romput, lo cervell que s' ha congestionat,.... ¡may l' ànima que se n' ha tornat a casa!

III.

Parlém are dels miracles. Comensaria per la Mare de Déu.

—Mare, li diria, si parlès com a Fill, ó *filla*, si parlès com a Pare; s' ha acabat aixó de sortir per las covas y llocs de poch més ó menos, hont no 'us veu no més que algun rabadà ó una porquera. Aixó es tirar a perdre las aparicions; quin cas voleu que 'n fassi la gent culta y com a tal incrédul? Al revés, al revés: desde are apareixió en un Congrés, al mitj d' una conferencia de 'n Renan ó de qualsevol altre sabi, partidari de 'n Darwin y allà se 'ls diu en veu alta que tothom ho senti:

—¡Qué mico, ni mico! Aquí no hi ha més mico que 'l pare Adam. ¡Quí s' atrevirà a discutir lo misteri de la immaculada Concepció?

E infaliblement ja m' veig a tota aquella colla de renegats cayent de genolls y entonant la *Salve Regina* ab los ulls plens de llàgrimes y 'l cor de remordiment.

Que ab aixó no n' hi ha prou?

Pues en un dia y hora donats apareixió de gran espectacle a las cúpulas de Sant Pere de Roma, de Sant Pau de Lón-

dres, del Panteon de París, de Sant Francisco 'l Gran de Madrit, etc., etc.

Y quin remey los quedaria als míseros mortals sino creure?

Y en un obrir y tancar d' ulls, Beato Oriol al ministeri d' hisenda a tallar rabes, Sant Roch a Toledo a matar microbis, Sant Fulano a Murcia a deturar ayguats, Sant Sultano a Málaga a extirpar filoxeras y Sant Mengano a la Manxa a deixar a la llagosta serras enlayre.

A las vintiquatre horas tota la humanitat fóra un remat de xays y 'l mon una bassa d' oli.

IV.

Y are que dich de Sants: gno es verdaderament llastimós lo modo com se n' ha deixat perdre la mena? No 'ls sembla que trayentlos la superbia del cos y cambiantla en fé cega podriam trobar sants en lo Canonje, en Lesseps, l' Edison, en Pasteur, en Stanley y molts y molts altres que fan cosas a totes llums sobrenaturals?

Llavors ningú parlaria del istme de Panamá, de la direcció dels globos, del microfono y 'l micrografo sense senyarse, y ab molta més devoció que no s' parla del miracle de Sant Antoni fent agenollar la mula, ó Sant Jordi armat de punta en blanch per matar aranyas.

V.

Ben entés, que qui més se queixa son los ministres del Senyor y ells son los que més deixan anar per terra la Santa Mare Iglesia.

—No s' exclaman de la poca concurrencia que tenen? ¿Qué vá que si en lloch de cridar al pare Morell, per exemple, a fer un sermó y a espatarrar als assistents ab la negra pintura de las penas del infern, cridessin a n' en Valero ó en Mario per llegir lo *Quijote* ó una altra obra bona, instructiva al mateix temps que amena, s' ompliria de gom a gom la Iglesia? ¿Per qué en lloch d' un xantre destremat no cridan en Gayarre ó en Massini? Y per qué, finalment, ja que Déu está per tot, no fan combregar, en lloch de la tradicional hostia, ab una llonzeta y pa de Viena, xocolata ó café ab llet, un sandvitx ó una altre comunió no menos apetitosa?

Convinguém en que molt se pert per falta de bona voluntat; pero jo 'ls confesso que si fós Papa —no conto serho per are— pero si may ho fós, jo 'ls juro y perjuro que las iglesias estarian plenas dematí, tarde y vespre. Y que ni construhintne una a cada cantonada com deu vegadas la Catedral bastarian per contenir la munió de fidels que s' atropellarian per concórrehi.

Y velshi aquí dos pardals morts ab un tret, perque al pas que la fé seria la passió única que imperaria en los cors, no tindriam més remey que amaynar velas y plegar los teatros, cassinos, cafés y demés cataus mundanals.

VI.

No dich més perque molt me temo que tot aixó siga lletra morta; pero aquesta es la méva opinió y la de no pochos amichs meus que com jo deploran lo decaiment de las creencias.

Pero ey, no obstant tot lo dit... *Dios sobre todo.*

UN TRINITARI DESCALS.

¡QUÍN DESENGANY!!

Trenta set anys enrera, ne tenia jo vinticinch. Era un jove alt, roig, fresch, guapo (mal m' está 'l dirho) y ab un cor més gran que 'l saló de ball del carrer de la Canuda. ¡Si n' hi cabian de noyas dintre del meu cor!

Totas m' agradavan; per totes tenia una floreta que dirlos 'hi y en los meus llabris no s' aixugava may aquella sonriseta de satisfacció que moltes vegadas fa que l' home sembli simpátich sense realment serho.

Jo no obstant tenia dos defectes: l' un era que vestia sempre de color fosch y usava constantment barret de copa y levita negra; l' altre era que per ser més maco anava sempre ben afeitadet y no portava absolutament res de pel a la cara.

¡Quants disgustos m' havian d' acarrear dos cosas tant insignificants a primera vista! ¡Quantes decepcions y quants desengany!

Sols pensava en bromejar; feya l'ullet a l' una, dava una trepitjadeta a l' altra, a aquesta un passigueta y a la de més enllá un..... ¡Déu meu! Val més que no me 'n recordi.

Y mentres tant no reparava que comensava a treure cabells blancs y que en la part de darrera del meu cap m' anava sortint de mica en mica una mena de pelat, que se 'n diu calva de sabater. ¡Quina corona més mal empleada!

Noy sossécat, vaig dir-me a mi mateix; tens ja vintivuit anys, y per aquest camí 'ls negocis no poden anarte gayre bé; d' aquí quatre dias ja no farás lo goig que ara, las noyas no farán cas de tú y..... *nada*, *nada*; vaig decidir fer lo cop de cap final.

No ho prenguin a mal, lectors; per més vergonyós que sigui confesarho, vaig resoldre ¡casarme!

¡Pobre Quim, ni may que se t' hagués ocorregut semblant resolució!

No obstant, antes de pendre 'l partit definitiu varen passar dos anys més; es a dir, que ja havía cumplert los trenta.

Excuso dir que 'l dia que vaig sortir per declararme, fins me vaig fer rissar y enllustrar las botas; pero com que encare tenia lo mateix malehit defecte d' agrardarme totes, no sabia per quina comensar.

Sempre que volia decidirme, lo primer que se m' acudia era escullir lo nom y a mi lo nom que m' agrada-més era 'l de Antonieta. La paraula Antonieta ¡quants encantos tania pare mi!

¡Resolució! crido per fi, y de frente me 'n vaig a una Lluisa que 'm contesta:

—«Ho sento molt; pero desde ahir estich compromesa.»

Surto de la Lluisa y com si tal cosa embesteixo a

una Miquela més salada que 'l bacallà sense ser posat en remull, y ab la mateixa sal me diu:

—«Aném fugi, fastigós ¡que no s' ha vist al mirall!»

De la Miquela que tant bons *miquels* sabia donar passo á una Ramona, y 'l recibiment consisteix en un: —«Ahont vá açó aquest vellot ¡que 's pensa que jo sols serveixo per aixugar babas?»

Aquesta pregunta vá ferme entrar en reflexió y, francament, coneixia que tenian rahò totas aquellias noyas; per casarme ab ellas era casi bè massa tart.

Vaig renunciar á desesperarme disposat á *apurar hasta las heces* lo calze de l' amargura.

Succesivament las mèvas pretensions varen ser exposadas á una Lola, á una Milia (ó Emilia), á una Cinla, Sila, Dorotea, Pilar, Mercedes, Consuelo, Margarita, Isabel y fins á una Burgundófora.

Las respuestas totas se semblavan.

—«¿Qué no s' ha burlat de ningú avuy?»

—«¿Qué 's creu que no se l' hi coneix ab la cara que vosté no 's pot casar?»

—«Si viera usted cuan buen fin, varemos.»

—«Quan vulgui fer l' amor tapis lo cap que no se li veji la corona.»

—«Ja 's pot disfressar ja, que per més que 's tapi sempre 's veurá 'l qu' es.»

Y aixis successivament; la resposta que 'm vá afectar més de totas va ser la que 'm vá donar la Pilar.

—«¿Qué 's pensa que soch tant tonta? Vaji á enganyar beyatas, fastigós.»

Enganyar beyatas jo, que ¡Dèu me perdoni! juro que no soch gaire aficionat á las cosas d' iglesia.

Com un llamp vá passar de prompte per la mèva imaginació una idea. ¿No t' agrada 'l nom d' Antonieta? Donchs ¡per qué no vas á trobar á aquella Antonieta, tant angelical, tant mona, tant sensible, que sempre t' mira ab tant carinyo y t' estreny la mà ab aquellias apretadas tant dolsas? Corro á casa seva al instant y la trobo sola en lo seu quarto.

—«Ahont es la seva mare, Antonieta?»

—«Aviat vindrá, qn' está allà dins ocupada ab una visita; pero ¡qué té D. Joaquim qu' está tant pàlit? ¿Qué li passa? ¿No sab que aquí tots l' estimém?»

—«Ay, Antonieta! vaig á dirli desseguida, aprofitant lo carinyós recibiment. Sento aquí dins del meu cor un foch que m' abraza, estimo com no es possible estimar més y no sé si la persona á qui tant estimo correspondrà al meu amor.»

Los ulls de l' Antonieta s' anavan animant de mica en mica y prenentme la mà de repent y estrenyentla ab aquella suavitat propia d' un cor tendre y sensible, vá exclamar:

—«¿Per qué no l' t' d' estimar?»

A lo que vaig replicar:

—«Y si aquesta noya fos vosté, Antonieta?»

—«Jo? ¡Dèu meu!—va exclamar de repent aixecantse y abraçantme ab efusió—¿No m' enganya D. Joaquim? ¿Jo soch estimada per vosté? ¡Quina felicitat més gran!»

Aquell pit se 'l veyia palpitant, tot' ella tremolava y semblava que sols volia respirar l' ayre que jo respirava y penetrar ab sas miradas en lo fondo del meu cor per assegurar-se de que no l' enganyava.

¡Que burro hi sigut de no venir á buscar immediatament aquest angel! pensava jo.

Però ¿qui s' havia de figurar que una noya que sols pensava en ser monja pogués estimarme tant? Potser era perque creya que jo no l' estimaria may.

—«Si, Antonieta, si, vosté solzament constituheix tota la mèva felicitat, y com no vull retardarla, cridi á la seva mare desseguida, perque si no hi fá cap oposició, com espero, d' aquí un mes serém casats.»

—«Casats diu! Casats!»

Apenas pronunciadas aquestas paraulas llenza un crit horrorós y cau en basca.

Corra la seva mare, li explico la nostra conversació, li untém los polsos ab vinagre, torna en si al cap d' un moment, me mira, s' aparta de mi mitj ab horror y ab una véu que sortia del ànima y capás d' enternir fins á n' en Cánovas exclama:

—«Ay mare! D. Joaquim no es capellá.»

Han passat 32 anys, encare es viva y soltera; li diuhen senyora Tona; vá á missa cada día y al istiu passa una temporada en la vall de Ribas posant en l' establiment de la Corva.

En quan á mi, desd' aquell dia m' hi deixat tota la barba, per evitar malas inteligencias.

P. A. U.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

Diumenje á la tarde 'l gran teatro del Liceo semblava 'l temple de la Meca ó 'l de Lourdes en época de pelegrinacions. ¡Quina manera de entrarhi gent! Figúrinse vostés que á pesar de ser á la tarde, en Gayarre vá dignarse cantar *La Favorita*. Era de veure la devoció de aquell públich tot cor, que no anava á mos-

trar galas ni á ensenyarse, com lo de las funciones de yespre, sino á admirar la véu de tenor més hermosa que ha creat la mare naturalesa. La funció del diumenje á la tarde vá donar tant bons resultats, que son molts los que demanan que 's repeteixi.

Y are 'ls explicare un quènto. Se deya aquest dia pèls corredors del Liceo que l' Albani, al anarse 'n disgustada del públich de Barcelona, havia deixat compondre á la Tremelli, que dit públich es molt descontentadís y que no tenia res que l' hi agradès tant com destarotar als artistas y enviarlos á passeig. Contan que la Tremelli vá impresionarse tant qu' estava resolta á entornarse 'n sense cantar. Aixis, diumenje no vá cantar per trobarse mala de la gola, ja que diuhen que 's vá pendre no sè quina potinga; y dimars, si vá compareixe, vá ser casi per forza, y demanant previamente l' indulgencia del públich.

Y verdaderament la necessitava. La tal artista canta ab poca expressió, si bè té unas notas graves admirables per lo varonils. Veurém si un altre dia trobantse bè del tot pren la revenja.

La *Semiramis* vá sortir molt desigual. No obstant, la Sra. Borghi-Mamo vá cantar admirablement l' aria del acte segon, tenint que repetir la cabaleta, y 's portá molt bè ademès en lo duo del acte tercer. Lo Sr. Merolés vá dir molt bè la seva part, á pesar de haver tingut que apèndrela en pochos dias, y 's lluhí de debó en la gran aria del acte quart. A l' orquesta van ferli repetir l' *allegro* de la sinfonia.

Però l' ópera en quèstió ja ha passat de moda. Lo públich d' are no admet fàcilment aquella manera d' expressar sentiments y passions fent reflets y gárgaras. Ni avuy hi ha cantants per aquesta classe de música, ni 'l gust d' are es lo de cinquanta anys enrera. Per altra part, la *Semiramis* es una de las obras més ruidosas, més mecánicas y menos inspiradas de 'n Rossini.

Lo decorat que vá sortir era 'l de la *Aida*, enter y complet. Segons la historia, Semiramis reyná en Assíria. Segons la direcció escénica del Liceo visqué en Egipte. Los trajes y demès accesoris á l' altura del decorat: aberració sobre aberració.

En los demès teatros, poca cosa ó res.

En lo *Reliro* s' ha deixat sentir la Irigoyen ab la *Traviata*, fentse aplaudir ab justicia. La Srta. Irigoyen té una véu sonora y robusta. En aquell teatro han fet ab ella una bona adquisició.

En lo *Lirich* diumenje á la tarde vá donarse un concert pèls artistas que freqüentan la tertulia *Coscojuela*. Tots los executants van portarse bè, per lo que, y atés l' objecte benèfic de la funció, 'ns abstindrem de fer menció especial de cap. Lo producto del concert ha anat á reforsar la suscripció oberta per la premsa.

Ahir havia de donarse en lo Liceo lo concert organitzat per la premsa á benefici de las victimas dels terremotos. En bréu se cantarà, al mateix objecte, la gran missa de Verdi, en lo *Principal*. Oficiarà el Reverendo mossen Joan Goula, Pbro. 'qu' en materias d' art musical mereix ser, no canonje, ni bisbe, ni cardenal, sino *Sant Pare*.

Preparínse, donchs, per assistir á una gran solemnitat.

N. N. N.

LA CAPA.

¿Qué tapa més que la capa?

Crech que res:

es abrich que tot ho tapa.

Ben entés

que baix d' ella s' han passat

ab bon intent y ab rubí,

lo lícit y lo privat;

proclamas de llibertat,

y 'l punyal del assesi.

Mes sempre la llibertat

ha trobat

per desgracia, un fi fatal;

mentres l' assesi traïdor

ha dat mort

certera ab lo seu punyal.

¡Quants ab amorós delit,

abrigats

ab la capa, en fosca nit

n' he trobats,

rondantne sa bella aimada,

es dir, son més pur ideal,

quedant en la cantonada

per lo fret de la gelada

fets una estatua de sal!

Mentres que sa bella fada

bén sentada

en son quarto confortant,

ha dat besos mitj confosos,

amorosos,

als llabis d' un' altre amant.

¡Quants cops he vist als burots

pendre 'l vi

d' una dona, y entre tots

consumí

aquell vi, qu' ella ab senzills

afanys, y amorosa dèria,

portava afrontant perills,

per l' aliment dels seus fills y estalvi d' una miseria!

Mentres que lo *matutero*

ab salero,

baix de la capa amagat,

ous, botifarra y lloillo,

lo molt pillo,

sens contratemps ha passat.

Quan ab altre abrich se tapa

un senyorás,

contempla ab desdeny la capa,

no 'n fá cas.

Perque segons sento á di,

n' es lo pardsú millor

per fer lo *pollo dandy*;

pres de cap! ¡No fá fi!

¡Lo pardsú es mes senyor!

Mentres que 'l pobre endeutat

que tronat,

té capa y no americana,

dissimula al durla á sobre,

y així 'l pobre

disfressa ab l' abrich, la gana

Ja diu lo ditxo que en temps de fret

val més la gorra que no 'l barret,

y com veig qu' are lo fret m' atrapa,

la ploma deixo y prenc la capa.

J. MOLAS BALLESTER.

ESQUELLOTS.

Com sab tothom, lo partit constitucional de Barcelona está avuy realment *partit* pel mitj. En Sagasta li ha posat la mà, y com es natural ha acabat de espatllarse. Figúrinse una bota sense cercols: la tocan y cada delga cau pel seu costat.

No obstant, siga per las patillas, siga per lo que 's vulga, l' home del tupé s' ha quedat ab l' home de las patillas, y aquest ha fet un comité, que dirigeix als demès una circular la qual conté 'l següent párrafo:

«Sabido es que sin estas dos circunstancias (la unión y la disciplina) no existe un partido, pues los partidos son en lo político lo que la Iglesia en las conciencias. Por esto en aquellos como en esta, no debe haber más que una comunión y un Pontífice etc., etc.»

Ja tenia rahò aquell constitucional dissident que 'm deya un dia:

—«Desenganyis, entre ells y nosaltres hi ha la mateixa diferencia, que 'l que aprén un idioma extranger quan ja es adult y 'l que l' aprén desde petit: aquell per més que fassa no agafa l' accent. Nosaltres hem aprés l' idioma de la llibertat desde criaturas, y D. Francisco no vá cuidar-se d' estudiarlo fins després de la revolució de 1868. De manera que no té l' accent liberal.»

Y á dreta lley la jefatura y la direcció del partit correspon als dissidents, ja que 'l mateix *Barcelonés* subrepticament ho ha reconegut aixis.

En efecte, l' endemà de constituirse 'l comité se queixava aquell periódic de que á un pobre delegat de fora, 'ls dissidents l' havian tancat al quarto de la fonda, perque no pogués assistir á la reunió.

Are diguin vostés mateixos si han vist may res al mon més *sagastí* que aquesta treta.

Ho es tant en concepte nostre, que si D. Práxedes no reconeix en aquest fet la superioritat dels dissidents sobre D. Francisco, será un pare desnaturalisat, indigne de que ningú l' apoyi.

A Algeciras s' ha creat una *liga d' homes solters*, que 's comprometen á no casarse ab cap xicota que pertanyi ó haja pertenescut á l' Associació de las *Hicas de María*.

Vaja, que si l' exemple troba molts imitadors, ningú hi guanyará més que 'ls capellans.

¡No es poca ganga que totas las *Hicas de María* quedin per majordonas!

Per arquebisbes salats cap com lo de Tarragona. La Junta encarregada de recullir donatius vá anarlo á trobar demanantli la seva cooperació, y 'l prelat per escapulirse digué:

Qu' ell no podia formar part de una Junta que 's proposava recullir donatius per medis profans.

Y que per la seva part, ja faria per si sol tot lo que podria.

Aixó si, vá despedirlos donantlos la benedicció.

¡Oh santa generositat!

A Viella (Vall d' Aran) está próxima á establirse una casa noviciat de jesuitas.

Sempre ho havia cregut aixis.

En aquella terra primer hi arribarán los jesuitas que 'l carril.

Vostés treballin, després d' esforcarse molt per pendre una carrera o bé un ofici; treballin tot lo que vulgan; pero tingan la seguretat absoluta de que may del mon arribaran a fer la forrola que fan certs elements ultramontans, quan se proposan explotar una mina.

Y no una mina de ferro, ni de plata, ni de plom, ni de carbó de pedra, sinó una mina de llana.

¿S' extranyan de que hi haja minas de aquesta fibra textil?

Donchs vajan llegint.

Tenen present l' anunci de aquella peregrinació espiritual a Lourdes, publicat a só de bombo y campanillas, ab una salsa espessa de indulgencias y altras gangas espirituals, qu' era impossible demanarne més per deu miserables céntims de pesseta?

Donchs la sembra de prospectes ha donat ja la cullita corresponent y 'l grà está ja estivat en los graners de la parroquia de Santa Madrona.

Lo rector de aquella parroquia 'ns ha fet saber lo resultat per medi del *Brusi* y a tenor dels seus datos sabem lo següent:

Han concorregut a la pelegrinació espiritual, segons lo citat rector, 365,000 pelegrins, ni un més, ni un menos; es a dir mil per cada dia del any.

Aquest número de llanuts, a 10 céntims de pesseta per cap, equivalen a 146,000 rals, *limpios de polvo y paja*.

¡Apreneu industrials, apreneu a tocá 'l bombo!

Demá dissapte, inauguració de la tómbola artistica de ca 'n Parés, quals productos se destinan a aliviar la sort de las victimas dels terremotos. La tómbola s' inaugura ab un concert a cárrech del eminent pianista Albeniz, del célebre guitarrista Tárrega y del notable violinista Ibarquien. Tres notabilitats, realsant los donatius dels artistas.

No hi ha invitacions. Tothom que vulga anarhi pot ferho prenent dos bitllets a la porta, ab los quals pot treure algun objecte de art.

Cada bitllet, una pesseta. De manera, que per dos pessetas sentirá un magnífic concert y correrá la sort de treure un quadro, una escultura, una acuarela, una joya, etc., etc. Figuran en la tómbola uns 800 objectes.

Un dels membres de la *familia feliz*, en Josepet Garcia Barzanallana, ha presidit una comissió nomenada expressament per fer unas novas ordenansas d' aduanas.

Poca feyna li han dat porque ja las tenian preparadas los socis Murga, Sitjes, Esseiza y comparsa.

No volém dir res dels bunyols de que están plenas; prou ho diuhen y fins ho posan en música los que 'n surten escaldats, nosaltres més nos estimém parlar de l' intenció que portan, més gran que la de un toro.

¡No es res no voler tractar més que ab agents ríchis! Com si diguessim assegurar las ganancias.

¡Y ab l' afició ab que 's posan a fer cumplir los articulos que fan la tirana al públich!

En quan a alló de no repartirse la moma dels recárrechs, per are se suspén, s' ha de véure qué donará més: si 'l dipósit dels agents ó la part dels recárrechs.

Nosaltres ja ho sabem; pero no volém dirho.

Per tot arréu ha nevat.

Fins a Barcelona van arribarnos alguns borrallons. Lo més bonich es que va caure molta neu ahont dirian?... ¡A València! la terra dels *chardins* y de la primavera eterna.

Un xufiero aquest dia m' ho deya:

—Estich pensant en fer un gran negoci.

—¿Quin negoci si 's pot saber?

—Vendre xufles y cacaús *frappés*.

A Roma, segons diu un periódich, han xiulat al tenor Stagno porque cantava a mitja véu.

Vaja que 'l públich que va a l' ópera sempre comet injusticias.

Quan un artista canta a mitja véu, lo que procedeix es tornar al públich la meytat de l' entrada.

Y pagar a l' artista no més que la meytat del sou.

Obrin la porta porque passi.

Lo *Correu catalá* diu que a Oporto anavan a convertir en edifici per Bolsa 'l convent de Sant Francisco, y que per obrir una porta de comunicació entre la Bolsa y l' iglesia, se feya necessari tirar a terra un altar de la Verge.

Los mestres de casas van dir que lo qu' es ells no 'l tiravan a terra, a lo qual un advocat pren lo picot, clava cop al pit de la Verge, y retrocedeix espantat, cridant: —Ay que tinch... ay que tinch... S' havia tornat cego.

Per fortuna al advocat en qüestió li queda are un gran recurs.

Tota vegada qu' es cego, pot fer un romanso del

qüento del *Correo Catalán* y venirse 'n a Barcelona a vendrel al Pla de la Boqueria.

Perque, francament, tot aixó son *romansos*!

S' ha constituhit a Barcelona una societat de metjes, que per sis rals al mes s' encarregan de visitar a los individuos de una familia qu' estigan malalts, proporcionantlos ademés medicinas.

Quina comoditat ¿eh? ¡Per sis rals al mes, metje y apotecari!

Donchs, vaja, fassan una proba.

Digan que pagaran los sis rals y que renuncian a la asistencia del metje, aceptant no més que la del apotecari.

¿Quant s' hi jugan que aquestas proporcions no 'ls serán admesas?

Y la causa s' explica facilment. Lo metje de l' associació que 'ls visita, s' encarrega de receptarlos cosas que no valguin res, ó casi res: aygua de borratxas, las tres flors cordials, uns perfums de flor de sauch, etc. Es a dir *paños calientes*.

Ja se 'n guardará ell de prescriure'ls cap remey car que puga arruinar a la societat.

Aquesta, a dreta lley, hauria de adoptar un lema que digués: «Se mata con fabulosa baratura.»

En la suscripció oberta pèl bisbe per socorre a las victimas dels terremotos, que vá publicarse en lo *Brusi*, 'l dia 16 del corrent mes, s' hi llegeix lo següent:

«Por conducto del P. J. R. A. varias prendas de ropa y algunos muebles; por el mismo sacerdote se han celebrado treinta misas en sufragio de los que han perecido por causa de los terremotos»

Com que crech que la teologia no está renyida ab l' aritmetica, someto al criteri dels meus lectors lo següent càlcul:

Los terremotos van comensar lo dia 25 del passat Desembre. Suposant, donchs, que l' Esperit Sant portés la noticia més depressa que 'l telégrafo, y que l' endemá, dia de Sant Esteve, 'l capellá en qüestió ja hagués comensat a dir las missas, com siga que d' aquestas no pot dirse 'n més que una cada dia, resulta lo següent:

Que del 26 al 31 inclusivus, van 6 dias: total 6 missas. Y del 1 de janer al 15, quinze dias: total 15 missas. 15+6=21.

Y no obstant lo capellá té la barra de dir que ja n' ha celebrat trenta; y 'l bisbe ho publica sense cap reparo.

Are si jo fos suscriptor de la llista del bisbe, diria: —Torneume 'ls quartos, que 'ls porto a la suscripció de la premsa.

Llegeixo:

«Un periódico de la provincia de Granada dice que el dia del terremoto cruzó el horizonte un enorme bólido.»

Desgracia sobre desgracia.

Mirin que crasar l' atmósfera un enorme cape...

¡Bólit!

Corra 'l rumor de que un gran capitalista de Barcelona, un home que 's distingeix per la fortuna ab que ha realisat sempre las sèvas especulacions, se proposa acabar dintre del plasso de cinch anys la fatxada de la Catedral Basílica.

¿De franch? ¿Eh?

Donchs sent de franch y tot, pagant ell arquitecto, obra, 'ls jornals y la pedra, esperin que ho haja realisat, y veuran com al cap de vall encare hi haurá fet algun negoci.

Any nou.

Un oncle al seu nebot.

—Mira Camilo, estich cansat de la tèva conducta: aixó es un desenfreno y un escándol. Veig que quant més te dono, més deutes contréus. Per lo tant he resolt que desde principi d' any las cosas vajan per un altre istil, y com que de tú lo que 'm crema més es lo desordre, posém ordre avants de tot. Digam, donchs, qu' es lo que necessitas cada més y t' ho donaré.

—¿Cada més?

—Si, te pagaré per mensualitats. Pénsatl bè y digas: ¿quán necessitas?

Lo nebot ab molta barra:

—¿Li está bè cent cinquanta duros y 'ls gastos pagats?

TRENCA-CAPS.

XARADA.

AL CIUDADÁ *Sach de mal profit.*

I.

Si la dos apretar vols
hu dos mateix (ó altre día)

de qui coneixe't ansia
per serte amich dels resols,
al Olimpo (societat
de Gracia) ne pots veni:
vina y allí tot per mí
que 'm trobarás ben aviat.
Adeu: esperante ja
estich per ser ton amich;
no faltis, de cert t' ho dich:
segona tres de 'n

MILLA.

II.

Dos un primera y corrents
te 'n vas a veure 'l total
y li dius que la Torrents
vol que n' hi fassi un d' igual.

C. PILLO.

ENDAVINALLA.

Serveixo per refrescar
tinch bola y no soch rodó,
y encare més, tinch un dó:
vés si 'm pots endavinar.

EUDALT SALA.

ACENTIGRAFO.

Del meu tot qu' es molt grandíós
una tot se 'n va emportar
la total que lo meu gos
ahí 'l vespre vá matar.

ORELLUT DEL BRUCH.

CONVERSA.

—Camila, no sabs qui ha arribat?
—Sí, home, en Baldiri.
—Y de ahont ha vingut?
—Si tú mateixa ho has dit, ¿perqué m' ho preguntas?

ANGULA DE POU.

TRENCA-CLOSCAS.

A ULL FATAL.

Formar ab aquestas lletras combinadas lo nom de un poble de Catalunya.

MARTINET DE SANT MARTÍ.

ROMBO.

...

Sustituir los pichs ab lletras que, llegidas horisontal y verticalment, digan: 1.ª ratlla, una consonant; 2.ª un peix; 3.ª un riu del Aragó; 4.ª una construcció subterrànea y 5.ª un'altra consonant.

AREDNABAL.

GEROGLIFICH.

TOT
AT
IL
HADA
TT
IL
I

GIROFLÉ.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.ª.—*Ca-ta-ri-na*.
2. ID. 2.ª.—*Si-la*.
3. ANAGRAMA.—*Portam, trompa*.
4. FIGURA DE PARAULAS.—*G A B A*
A N I B A L
I N E S
B E B E
B A S E L L A
A L A S
5. TRENCA-CLOSCAS.—*Lo ferrer de tall*.
6. LOGOGRIFO-NUMÉRICH.—*Narçis*.
7. CONVERSA.—*Rafel*.
8. GEROGLIFICH.—*Per tortosins, Tortosa*.

ECCE-HOMO

MONÓLECH CÓMICH-SERIO, EN UN ACTE Y EN VERS

PER

C. GUMA

Preu: DOS rals.

Se ven en la llibreria Espanyola de Lopez, Rambla del Mitj, 20, y en las principals llibrerías y kioscos y en casa 'ls corresponents de LA CAMPANA.

Barcelona, Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro 21 y 23

D. FRANCISCO:—Lo comité representa á n' en Sagasta; jo represento al comité, y per lo tant jo represento á n' en Sagasta. Luego la pallissa que 'm donéu á mí, no me la daréu á mí, sino á n' en Sagasta.

UN DISIDENT:—Está bè; pero quan la tinga á sobre regalila á qui vulga.